

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.9.13.
SWD(2017) 305 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

JAVASLAT

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a nem személyes adatok Európai Unióban való szabad áramlásának keretéről

{COM(2017) 495 final}
{SWD(2017) 304 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat <i>a nem személyes adatok Európai Unióban való szabad áramlásának keretéről szóló jogalkotási javaslat</i> hoz
A. A fellépés szükségessége
Miért van szükség fellépésre? Milyen problémát kell megoldani?
Az Európai Unióban az adatgazdaság kiépítését és az adatalapú új technológiák kínálta előnyök kiaknázását egy sor, az adatmobilitást gátló akadály nehezíti, amelyek kihatnak a vállalkozásokra és azoknak az egységes piacon folytatott tevékenységeire. Ezzel összefüggésben megállapítást nyert, hogy az adatmobilitás előtt az uniós egységes piacon tornyosuló akadályok jelentik az alapvető problémát. A probléma hátterében jogszabályi és közigazgatási lokalizálási korlátozások, a jogbizonytalanságból vagy a piacba vetett bizalom hiányából eredő adatlokalizálás, valamint az eladótól való függést („vendor lock-in”) előidéző gyakorlatok állnak, amelyek gátat szabnak az adattárolási és/vagy további adatkezelési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók és az informatikai rendszerek közötti adatmobilitásnak.
Mi a kezdeményezés várható eredménye?
A kezdeményezés célkitűzése az, hogy fokozza a versenyképességet és az integrációt az adattárolási és/vagy az adatkezelési szolgáltatások és tevékenységek uniós piacán. Ez konkrétabban a következőket jelenti: az adatlokalizálási korlátozások számának és hatókörének csökkentése, a jogbiztonság fokozása, a szabályozási ellenőrzésekhez szükséges adatok határokon átnyúló hozzáférhetőségének elősegítése, azon feltételek javítása, amelyek mellett a felhasználók adattárolási és/vagy adatkezelési szolgáltatást nyújtó szolgáltatót válthatnak vagy az adataikat saját informatikai rendszereikbe visszavihetik, a határokon átnyúló adattárolásba és/vagy adatkezelésbe vetett bizalomnak és az ilyen adattárolás és/vagy adatkezelés biztonságának a fokozása.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
A versenyképes európai adatgazdaság kiépítése számos, a méretgazdaságosságból és az adatok határokon átnyúló alapon megszervezett tárolásából és kezeléséből származó előnnyel jár az Unióban. Tagállami szintű fellépés révén nem lenne lehetséges biztosítani a szóban forgó tevékenység Unió-szerte történő folytatásához szükséges jogbiztonságot, illetve orvosolni a virágzó adattárolási és/vagy adatkezelési ágazat megteremtéséhez szükséges bizalom hiányát. Az uniós beavatkozás egyszersmind a biztonságos adattárolásnak az EU egészében végbemenő fejlesztéséhez is hozzájárulna.
B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?
0. alternatíva – Alapforgatókönyv. Ez az alternatíva nem vonná maga után a vonatkozó uniós szakpolitikák megváltoztatását.   1. alternatíva – Nem jogalkotási kezdeményezések. Ez az alternatíva iránymutatást nyújtana a meglévő uniós eszközök hatékonyabb érvényesítéséhez a tagállamok által előírt indokolatlan adatlokalizálási korlátozásokkal szemben. Az adatok szabályozási célokra való rendelkezésre állását a tagállamok meglévő szabályait tiszteletben tartva kellene előmozdítani. A bevált gyakorlatokra vonatkozó uniós szintű iránymutatások a várakozások szerint megkönnyítenék a felhőszolgáltatók közötti váltást és az adatok másik szolgáltatóhoz történő átvitelét vagy a felhasználók saját informatikai rendszereibe történő visszavitelét.

2. alternatíva – Elvi alapokon nyugvó jogalkotási kezdeményezés és együttműködési keret. Ez az alternatíva bevezetné az adatok Unión belüli szabad áramlásának elvét, amelynek értelmében adatlokalizálási intézkedések bevezetésére kizárólag akkor kerülhet sor, ha azt nemzetbiztonsági okok indokolják, és minden új adatlokalizálási intézkedést be kell jelenteni. Az adataikat valamely másik tagállamban tároló és/vagy kezelő vállalatok kötelesek lennének benyújtani a szabályozó hatóságnak a jogszabályoknak megfelelően kért adatokat. Ezen alternatíva lehetőséget biztosítana a felhőszolgáltatók közötti váltásra és az adatok új szolgáltatóhoz történő átvitelére vagy a felhasználók saját informatikai rendszereibe való visszavitelére, és célzott rendelkezések útján előmozdítaná az adattárolás és/vagy adatkezelés biztonságára vonatkozó, megbízható közös szabványok és/vagy tanúsítási rendszerek alkalmazását. A tagállamok által kijelölt egyedüli kapcsolattartó pontok és az e kapcsolattartó pontokból álló páneurópai szakpolitikai csoport működése révén lehetőség nyílna a közös megközelítések és bevált gyakorlatok kidolgozására irányuló cserére és együttműködésre, valamint a bevezetett elvek hatékony érvényesítésére.

Ezen alternatíva másik változata – 2a. alternatíva: az adathordozásra vonatkozó jogszabályi rendelkezés és társszabályozás helyett ez az alváltozat önszabályozó megközelítést irányoz elő az adathordozásra a szolgáltatóváltáskor vagy az adatoknak a felhasználó saját informatikai rendszerébe történő visszavitelekor érvényes feltételek javítása érdekében. E megközelítés a folyamatokra, az időkeretekre és az esetleg fizetendő díjakra is kiterjedne. Az adatok tárolásának és kezelésének biztonságával kapcsolatos beavatkozási terület kapcsán a 2a. alternatíva egyértelműen rendelkezne arról, hogy a már alkalmazandó biztonsági követelmények továbbra is vonatkoznak az üzleti felhasználókra azokban az esetekben, amikor azok adataikat az EU más tagállamaiban tárolják vagy kezelik, akkor is, ha ez például valamely felhőszolgáltatónak történő kiszervezés keretében történik.

3. alternatíva – Részletes jogalkotási kezdeményezés. Ezen alternatíva teljes mértékben harmonizált szabályok megállapítását irányozza elő az indokolatlan adatlokalizálási követelmények vonatkozásában (fehér- vagy feketelisták). Kötelező együttműködési keret kerülne bevezetésre, amely lehetővé tenné a szabályozó hatóságok számára, hogy más tagállamokban is hozzáférhessenek a releváns adatokhoz. A felhőszolgáltatók kötelesek lennének megkönnyíteni az adathordozást, valamint kellő részletességgel közzétenni a kapcsolódó folyamatokat, műszaki követelményeket és költségeket. A felhőalapú szolgáltatások esetében az adattárolás és/vagy az adatkezelés biztonságára vonatkozó közös szabványok és külön európai tanúsítási rendszer kidolgozására kerülne sor.

Ki melyik alternatívát támogatja?

A nyilvános konzultáció válaszadóinak 61,9%-a vélekedett úgy, hogy fel kell számolni az adatlokalizálási korlátozásokat, és a válaszadók 55,3%-a szerint ehhez jogalkotási megközelítésre van szükség. 16 tagállam kifejezetten jogalkotási megközelítés alkalmazását kérte a Donald Tusk elnökhöz intézett levelében. Úgy tűnik tehát, hogy az érdekeltek – a nagyobb egyértelműség és jogbiztonság biztosítása érdekében – előnyben részesítik a jogalkotási megközelítést (2. vagy 3. alternatíva) az adatlokalizálási korlátozásokkal és az adatok szabályozási ellenőrzés céljára való rendelkezésre állásával kapcsolatos problémák rendezése tekintetében. Mindazonáltal számos adat utal arra, hogy nem ajánlatos túlságosan részletes jogalkotási intézkedéseket elfogadni a biztonságra, valamint a szolgáltatóváltásra és az adathordozásra vonatkozóan, mivel ez nemkívánatos hatásokkal járhat. Az összegyűjtött adatok alapján az adattárolási és adatkezelési szolgáltatások uniós üzleti felhasználói a 2. vagy a 3. alternatívát részesítik előnyben, míg a felhőszolgáltatók a 2a. alternatívát választanák. A tagállami hatóságok a 2. alternatívát részesítik előnyben.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?

Egy egyértelmű jogi elv és az azt kiegészítő felülvizsgálati eljárás meghatározása révén biztosítaná a meglévő indokolatlan lokalizálási korlátozások tényleges megszüntetését és a jövőbeli ilyen korlátozások elkerülését. A rendelet által megállapított jogelvekkel kapcsolatos ismeretek

gyarapításának eredményeként a jogbiztonságot is fokozná a piacon. Ezenkívül a szolgáltatóváltással és az adathordozással kapcsolatos magatartási kódexek kidolgozásának ösztönzésével versenyképesebb belső piacot biztosítana a felhőszolgáltatók számára.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?

A kezdeményezés a pénzügyi költségek szempontjából az adattárolási és adatkezelési szolgáltatások nyújtóit érinti leginkább, noha őket is csak csekély mértékben. Megfelelési költségek merülhetnek fel jogi elemzések, az adattárolási és adatkezelési szolgáltatásokat nyújtó (felhő)szolgáltatók közötti váltásra vonatkozó szerződések új szövegmintáinak kidolgozása, magatartási kódexek kidolgozása, szabványok megállapítása stb. kapcsán. További költségekkel járhat a volt ügyfelek adatainak új helyre történő áttelepítése, valamint az, ha a szolgáltató piaci részesedésének egy részét másik/új felhőszolgáltató szerzi meg.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

Az induló vállalkozások és a kkv-k határozottan támogatják az adatok szabad áramlására vonatkozó, a jogbiztonság fokozását és a szolgáltatóváltás előmozdítását szolgáló jogalkotási fellépést, mivel az közvetlenül csökkenteni fogja a költségeiket, és ezáltal versenyképesebb piaci pozícióhoz juttatja őket. Egyes költségek, nevezetesen az informatikai struktúrák párhuzamosságából eredő költségek elkerülhetővé válnának, például az olyan esetekben, amikor egy adott kkv több tagállamban is tevékenységet folytat, és az érintett országok közül egy vagy több adatlokalizálási korlátozásokat alkalmaz.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A tagállami hatóságokra mérsékelt adminisztratív teher hárul, amely a tagállamok között az „egyedüli kapcsolattartó pontokon” keresztül folytatandó strukturált együttműködéshez szükséges humánerőforrások biztosításából, valamint az átláthatósági mechanizmushoz kapcsolódó, az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelvben előírt bejelentési és felülvizsgálati folyamat követelményeinek való megfelelésből adódik. Mindez összesen 34 539 EUR átlagos éves költséget eredményezhet az egyes tagállamok számára.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Igen, az európai adatgazdaság megerősítése és az adattárolási és adatkezelési szolgáltatások versenyképesebb piacának megteremtése széles körű pozitív hatásokat fog gyakorolni a gazdasági fejlődésre. Ez többek között költségcsökkenést eredményezhet az üzleti felhasználók számára. A kezdeményezés csökkenteni fogja az üzleti felhasználók jelenlegi költségeit. Ez a költségcsökkenés jelentheti az adattárolási és adatkezelési szolgáltatásokat igénybe vevő vállalkozások, illetve a határokon átnyúló tevékenységeket folytató vagy a jövőben ilyen tevékenységet folytatni szándékozó vállalkozások költségeinek csökkenését, továbbá az új termékek vagy szolgáltatások bevezetéséhez kapcsolódó költségek mérséklődését is.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

5 évvel a szabályok alkalmazásának kezdetét követően átfogó értékelés végezhető. Az értékelés elvégzésére a tagállamok egyedüli kapcsolattartó pontjaival szoros együttműködésben és az általuk biztosított információkra támaszkodva kerül sor.